

GAZETA POLSKA

wychodzi codziennie z wyjątkiem dni poświęconych o godzinie 8-iej rano. — Cena numeru 20 halery — 15 fenigów

Prenumerata:

W Dąbrowie miesięcznie 4 K. 50 hal. kwartalnie 13 K. 50 hal.; za przesyłkę parafinową miesięcznie 5 K. 10 hal. kwartalnie 15 K. 50 hal. W okupowanej niemieckiej miesięcznie 3 Mk. 50 fen. kwartalnie 10 Mk. 50 fen. Za dostawę do domu dopłaca się miesięcznie 60 hal.

Redakcja i Administracja w Dąbrowie

ul. Króla Sobieskiego 15; otwarte od 8 rano do 7 wieczorem.
PIŁA w Dąbzinie: Biuro dzienników Małachowskiego.

ENY OGŁOSZEŃ. Na 1-iej stronie za wiersz półtorzy 3 kor. — Na stronie II-iej za wiersz 1 K. 50 hal. Nadsyłane za wiersz 2 kor. — Ogłoszenia zwykłe na IV-iej stronie za wiersz półtorzy 50 hal. — Druga ogłoszenia po 20 hal. za wiersz. Najmniejszej 150 kor.

Wyrasg tustym drukim podwołajo.

Redakcja i Drukarnia „Gazety Polskiej”

zostały przeniesione na ul. Ulmana Nr. 2.

Otwarte w dnie powszednie od 8 do 12 przed poł. i od 2 do 6 p. poł.

Losy Białorusi.

„Dziennik Kijowski” z dn. 20 września pisze:

„Traktaty dodatkowe, zawarte niedawno w Berlinie pomiędzy Niemcami a Rosją sowiecką odbić się muszą w holleski sposób na nieszczęśliwym, ubogim kraju — Białorusi.

Niemcy zobowiązali się bowiem, iż w miarę uiszczania się przez władzę sowiecką z zobowiązań finansowych — opuszczać będą odpowiednio terytoria okupowane, do których należy większa część ziem białoruskich.

Ponieważ sowieccy zdążyli już zapłacić Niemcom pierwszą ratę odszkodowania — wojska niemieckie, zgodnie z umową, opuszczają kraj położony na wschód od Berezyny; Orsza, Mohylów, Rogaczew, Borysów, Lepel i Polock i t. d. — dostać się mają pod rządy sowieckie.

Następnie po skutecznieniu dalszych wypłat, podobny los spotka Mińsk i cały obszar okupowany na zachód od Berezyny.

Jak to było do przewidzenia — wiadomość o powrocie na bolszewickie łono „macierzy rosyjskiej” ludność okupowanej Białorusi spotkała z trwogą i przerażeniem. Wiele ta smutna ziemia znowu ma się stać terenem rozbojów bolszewickich, pożarów i rozlewu krwi? Wiele długo jeszcze nie zarna spokoju i nie będzie mogła myśleć o twórczej pracy i leceniu ran...

Wiele przyjdą tu znowu hordy „socjalizatorów”, by niszczyć wszelki ład, wszelkie prawo, deptać wstępną i przysięgłą grób i plagiwać świątynie chrześcijańskie?

Pierwszy to raz — istotnie — w dziejach świata kraj okupowany, wracając dożwiaku z państwem, od którego był oderwany, pogrążony jest w takim smutku i rozpacz...

I nie dlatego wcale, by w okupacji obcy widział szczytliwość i przysięgłą, ale dlatego, że wszystkie kulturalne siły kraju wogóle nie chcą wracać do Rosji.

Nieprawdą jest bowiem twierdzenie kijowskiego organu „esdeków” rosyjskich, że ludność Białorusi — nie pragnie nieczynnego, tylko ponownego połączenia się z Rosją, przyczem gazeta podaje skromnie: „tylko nie z Rosją dzisiejszą.”

Niewątpliwie reszta parkarzy mochyłowskich czy borysowskich zawsze będą zwracać oczy w stronę rynków moskiewskich, ale przecież nie oczekują końca bolszewickiej władzy i możliwości rozwinięcia swych talentów parkarzy stanowić mają o przyszłości Białorusi...

Pisałmy już o tem, że bolszewizm jest na gruncie rosyjskim konsolidowanym rozwinięciem zasad socjalizmu, dziś dodamy jeszcze, że bolszewicki stosunek do stanowienia o sobie narodów w gruncie rzeczy jest również rozwinięciem światopoglądu, który znaleźć możemy w związku przynajmniej, we wszystkich niemal rosyjskich politycznych wyznaniach wiary. Gdzie się zaczyna interes państwa wy rosyjski — tam się kończy wszelkie

gadanie o „samostanowieniu”. Jest to rzecz zresztą zrozumiała, ale małą stanowi pociechę dla tych, którzy mają być w dalszym ciągu obiektem doświadczania, opartym na podobnych programach.

Kpi sobie „Kijew. Mysl” z metod „samostanowienia, według zasad ustalonych w ostatnich czasach” — kpi i ma rację, ale czyż demokracja rosyjska z obrotu niebolszewickiego uznaje inne „samostanowienie”, oprócz takiego, które również zasługuje na kpinę?...

Białoruś wschodnia tyle już razy wypowiadała się za niepodległością i to tylko jest skutkiem jej nielotunnego położenia geograficznego, iż nie mogła obronić swego stanowiska, że musi wrócić pod skrzydła „federacyjnej republiki sowieckiej”.

Białoruś zachodnia, katolicka, śmiała to do powiedzeń możemy, nie mylić, bynajmniej o „wojędzinie” z Rosją. Paskarskie świątki wydawane w Mińsku czy Mohylowie nie zagłuszą głosu kraju, głos ten jest coraz wyraźniejszy i dziś, po traktacie dodatkowym berlińskim, kwestya białoruska staje się jedną z dotychczasowych kwestii wschodnio-europejskich.

Bolszewicka „Prawda” almuje już Rosję sowiecką, że w Mohylowszczyźnie „niepoczyna burżuazja” i rada białoruska forsując oddziały białej gwardii; by po odejściu Niemców z bronią w rękę bronić kraju Białorusi...

Nie wiemy, ile w tem prawdy, ale przypuszczac możemy, że władza sowiecka w każdym razie będzie oporu nie obierze Białorusi w posiadanie. Jesteśmy również pewni, że hordy bolszewickie, zajmując kraj — siad będą śmierać i niszczyć, wiemy, że uciერი zwłaszcza ludność polską i katolicką, nie znająca kompromisu z bolszewizmem rosyjskim.

Wiemy że kielich cierpieli rosyjskim wychylił musi do dna, ale wiemy również o tem, że i po tem awrem doświadczaniu i jedyną z wielkiego pasma krzywd, wyrządzonych Białorusi przez sąsiada wschodniego, poczynając od najazdu Aleksandra Michajłowicza — po tej nowej bolszewickiej próbie umilknąć muszą i nie pobożne głosy, które dziś przypisują Białorusini tęsknotę do władzy, która ulokuje się kiedys w Moskwie.

Zwrót Białorusi Rosji — to jeszcze nie koniec dziejów tej ziemi. Przyszłość jej daleka jest jeszcze, ale zbliża się krokiem pewnym.

Przesilenie w Niemczech zaostrożyło się!

BERLIN. Przesilenie w Niemczech po wycożających mowach Hertlinga i innych członków rządu zaostrożyło się. Wrażenie nowego kanclerza było bardzo złe. Pisma jednolitości oświadczają, że słowa kanclerza rozczarowały szczególnie lewicę.

Podczas mowy Hertlinga odzywały się ze strony lewicy czasy sykania i okrzyki. Niewielko niezadowoleni socjaliści, a i partya Scheidtmanna oświadczają, że nowego kanclerza zupełnie zasnawia, głowie

nie z tego powodu, ponieważ nie zawierała żadnej uwagi o parlamentarzysty gabinetu. Mowy członków rządu działały wprost prowokująco. Kryzys zaostrożył się jeszcze z tego powodu, ponieważ centrum mimo początkowej decyzji postanowiło odrzucić warunki socjalnych demokratów, pod którymi ci oświadczali gotowość przystąpienia do większości. Skutkiem tego grozi rozbiście większości Reichstagu, co pociągnęłoby za sobą nieobliczalne skutki. Gdyby socjaliści demokracji ustąpili, musieliby ustąpić i wicekanclerz Payer. Mowa Payera, którą tenże wieczór wygłosił, jest zmienną z tego powodu, ponieważ oświadczając, że sprawa pokoju w Brześciu Litewskim i niemieckiego planu co do ułożenia stosunków na Wschodzie nie jest czemś stałym, niezmiennym; Niemcy byłiby składowi dyktando na ten temat na konferencje międzynarodowej. Mimo to mowa Payera nie zadowoliła lewicy, natomiast rzecz ciekawa — prawica wicekanclerza Payera oklaskiwała. W ten sposób Payer odsunął się od lewicy, która go dotychczas popierała.

Bardzo zmienny jest głos „Vossische Zeitung”. Sądzi ona, że konferencja między socjalnymi demokratami a centrum doprowadzą do porozumienia i że będzie możliwe dalsze utrzymanie większości. W szczególności należy oczekiwać porozumienia w sprawie Alzacji i Lotaryngii. — Stronictwa większości toczą rokowania z rządem w tym kierunku, aby Alzacji i Lotaryngii nadano autonomię.

BERLIN. Mowa kanclerza była i dla jego zwolenników wielkim rozczarowaniem. Spodziewano się powszechnie, że kanclerz wypowie się w sprawie świeżo ogłoszonych postulatów socjalistów, tymczasem kanclerz ograniczył się do powtórzenia starych, znanych już rzeczy. A mowa Hintze nie odpowiadała zupełnie oczekiwaniom. Centrum stoi na stanowisku, że postulaty od których socjaliści uzależnili swoje wstąpienie do rządu są nie do przyjęcia. Wobec tego sytuacja jeszcze bardziej się zaostrożyła.

BERLIN. W sprawie warunków socjalnych demokratów, pod którymi mogliby oni wstąpić do rządu podnoszą z pewnych stron, że warunki te są bardzo wygórowane. Przypuszczają, że wyrubowano je umyślnie, aby w ten sposób socjaliści demokraci nie byli zmuszeni wejść do rządu. Z drugiej jednak strony podnoszą, że takie przypuszczenia nie jest zgodne z prawdą, gdyż socjaliści demokraci stoją na stanowisku, że obecna powa nadaje się do tego, aby stworzyć nowy rząd parlamentarny i całemu światu pokazać że zamosi się na zasadniczym zmianę systemu. W każdym razie zaznaczyć należy, że obecna sytuacja polityczna jest bardzo poważna i trudno z góry przewidzieć, jaki weźmie obrót.

Sprawy ukraińskie.

„Dziennik Kijowski” z dn. 19 września pisze:

Rada ministrów na posiedzeniu dn. 16 b. m. po wysłuchaniu oświadczenia prezesa kolegium kierowników zwierzchnich o rozstrzelaniu i aresztach obywateli ukraińskich w Rosji protestując z oburzeniem przeciw okrucieństwu władzy sowieckiej i lekceważeniu przez nią praw międzynarodowych, wyraża współczucie umęczonemu bratu narodowi rosyjskiemu.

Rada ministrów postanowiła zwrócić się z wezwaniem do państw całego świata, by skończyły okrucieństwa, które odbywają się na terytorium Rosji i prosić rząd niemiecki o zarządzanie środków gwarantujących nietykalność aresztowanych państwycy Tychona i wzięcie pod opiekę podległych obywateli na terytorium władzy sowieckiej, ponieważ przelaty ukraińskich agentów dyplomatycznych w tym względzie nie dały żadnych rezultatów. Odpowiednie noty zostały już wysłane.

„Dziennik Kijowski” z 21 września donosi:

Wczoraj prezes deleg. pokojowej ze strony ukraińskiej p. Szeluchin przesłał przewodniczącemu rosyjskiej delegacji, Rakowskiemu, oświadczenie, w którym zaznacza niedulność i niesprawiedliwe traktowanie Ukrainy przez władze sowieckie żąda gwarancji życia, mienia i osobistej swobody Ukrainy, znajdujących się na terytorium sowieckiej Rosji, gdzie panuje terror i samowola i gdzie traktowanie ukraińców łamie na każdym kroku umowę z dn. 12 czerwca b. r., zawartą z Ukrainą.

Wojska koal. przygotowują nowe, potężne uderzenia.

„Nieuwe Rotterdamse Courant” pisze: Obecny poranny spokój na niektórych odcinkach frontu zachodniego, na których toczy się tylko walka artylerii, należy tłumaczyć tem, iż wojska koalicji przygotowują się do nowego potężnego uderzenia. Główna siła uderzeń odbędzie się na froncie lotaryńskim. Równocześnie tak i w centrum, jak i na skrajach wojska angielskie, francuskie, amerykańskie i posittowe wojska kolorowe stoją w pogotowiu do rozwinięcia ataków frontowych. Z jednej i z drugiej strony toczą się gorące przygotowania, tak i następna olbrzymia bitwa na całym froncie będzie miała znowu przebieg ogromnie krwawy. Sprawozdawcy łachowi oświadczają, że gdyby udało się wykonać francusko-angielskie jeszcze bodaj raz tylko przełamanie, linie niemieckie zachodnie, cały front niemiecki będzie poważnie zagrożony. Zwalazcza kulano frontu na poloncy mogłoby być łatwo stłoczyć, a w takim razie sytuacja w Belgii dla wojsk niemieckich stałaby się bardzo trudna. Obecnie zdaje się, Francuzi, Anglii i Amerykanie forują Metz. Zbiłszy, jak twierdzi blednie nie tylko ważnym faktem ze względu stras-

AFISZE i OGŁOSZENIA

ORAZ WSZELKIE DRUKI NAJTANIEJ I NAJSTARANNIEJ WYKONUJE SIĘ

w Drukarni „GAZETY POLSKIEJ”

Kantor ul. Sobieskiego 15. otwarty od god. 6 rano do 8 wiecz.

legicznych ale może mieć bardzo doniosłe znaczenie ze względów moralnych. W każdym razie—osiągając korespondencję—najnowsze dla mogą przynieść nieoczekiwane wypadki, na które cały świat ma wrócić oczy.

BAZYLEA. „Basler Nachrichten” donoszą, że huraganowy ogień trwa na całym froncie Wogeżów w dzień i w nocy.

Wojna.

Komunikat austriacki.

WIEDŃ 26 września. Urzędowo donoszą: NA FRONCIE WŁOSKIM.

Bez większych akcji bojowych.

Szef sztabu generalnego.

Komunikat niemiecki.

BERLIN, 26 września. Urzędowo donoszą: NA FRONCIE ZACHODNIM.

Grupa wojsk królewicza Rupprechta: Walki na przedpolach w zagłębieniu Lys, na północ od kanału La Basse i koło Moevures.

Front armii gen. pulk. v. Bochna: Po gwałtownym ogniu nieprzyjacielskim na południowy wschód od Epehy i koło Belincourt nastąpiły tylko częściowe natarcia, które zostały odparte. Między potokiem Onignon i Somną kontynuował nieprzyjaciół swoje ataki. Pierwszy szturm zszedł się w skoncentrowanym ogniu natarczy artylerii i piechoty. Główny punkt ciężkości ataków ponawianych kilkakrotnie rano, zwrócił się przeciw węgrom między Pontreut i Gricourt. Nieprzyjaciół usadowił się na nim przejściowo. W kontrataku odebraliśmy je. Po południu rozpoczęli Francuzi między Francilly i Somną ponownie silne ataki, które z wyjątkiem małych miejsc wlamania zostały odparte. W obu ostatnich dniach zostały tutaj do niewoli przeszło 200 jeńców.

Front armii niemieckiej następuje: W lokalnych przedsięwzięciach atakowych na północ od Allemard (między Ailetta i Aisna) wznieśliśmy do niewoli jeńców. Na północ od Vailly odparliśmy częściowe ataki nieprzyjacielskie.

Walcząc tam oddziały 3 brygady obrony krajowej wzięły w kontrataku do niewoli 50 Francuzów i Amerykanów. Z nieprzyjacielskich, eskadr, które zaatakowały Frankfurt nad Menem i Kaiserlautern, zestrzeliliśmy 7 samolotów.

Ludendorff.

Telegramy.

Sytuacja polityczna w Warszawie.

WARSZAWA. „Kurier Polski” donosi, że w niedzielę popołudniu p. Kucharski oświadczył iż, przyjmując misję utworzenia gabinetu. Rada Regencyi na przedłożony tę kandydaturę do zatwierdzenia państwem centralnym. Rokowania w sprawie utworzenia nowego gabinetu zakończą się w tym tygodniu. „Kurier

Warszawski” donosi że ustąpią z dotychczasowego gabinetu ministrowie rolnictwa Dzierżbiński i minister sprawiedliwości Higersberger. Prawdopodobnie jest także ustąpienie ks. Franciszka Radziwiła, dyrektora departamentu wojkowego.

Przesilenie warszawskie zakończone.

WARSZAWA. Wynikiem niedzielnej konferencji Kucharskiego z Radą Regencyjną jest że Kucharski przyjął misję utworzenia gabinetu i zgodził się na objęcie w nim prezydentury. Ponieważ Kucharski zaprzeczył jakoby jego kandydatura natrafiała w Berlinie na przeszkodę, można objęcie sławiskowa premiera przez Kucharskiego uważać za rzecz zdecydowaną.

Obrazy ludowców Królestwa i Galicji w Krakowie.

KRAKÓW. Wczoraj w magistracie krak. odbywały się obrady delegatów stronnictwa ludowego w Galicji z przedstawicielami polskiego stronnictwa ludowego w Królestwie oraz Zjednoczenia Ludowego w Królestwie, przybyłymi tu w liczbie około 40. Wśród nich jest 6 członków Rady Stanu. Z ramienia ludowców galicyjskich biorą udział w obradach posłowie Witos i Tetmajer. Celem obrad jest ustalenie wspólnego stanowiska wszystkich ugrupowań ludowych obu dzielnic w sprawach narodowych i gospodarczych oraz w kwestii reformy agrarnej. Poza tem obrady mają na celu stworzenie „froncy” wszystkich stronnictw ludowych obu dzielnic.

Warunki, pod jakimi socjaliści niemieccy wstąpią do rządu.

BERLIN. „Vorwärts” donosi: Frakcja partynia i wydział partynii niemieckiej socjalnej demokracji uchwalili zgodzić się na spełnienie socjalistów do rządu pod następującymi warunkami: 1) nieograniczone uznanie rezolucji z 19 lipca 1917. — przystąpienie do ligi narodów; 2) zupełnie jasne oświadczenie w sprawie belgijskiej, przywrócenie Belgii, oświadczenie się co do odszkodowania Serbii i Czarnogóry;

3) traktaty berliński i bucaresteński nie mogą być przeszkodą zawarcia pokoju powszechnego. Natychmiastowe zaprowadzenie administracji cywilnej we wszystkich terytoriach obsadzonych. Kraj obsadzony należy z chwilą zawarcia pokoju natychmiast uwolnić;

4) Autonomia Alzacji i Lotaryngii. Czeropprzymiotnikowe prawo wyborcze we wszystkich państwach Rzeszy. Rozwiązanie sejmu pruskiego, jeżeli komisja Izby panów nie uchwali równego prawa wyborczego.

5) Jednołotność rządu Rzeszy. Usunięcie nieodpowiedzialnych rządów obywatelskich, zniesienie § 9 konstytucji, zakazującego posłom przyjmowania tak ministerialnych, powiadomienie kancłarza o politycznych „enuncyacjach” korony i władz militarnych przed ich ogłoszeniem.

6) Zniesienie ograniczeń w sprawie wolności zgromadzeń i prasy, ograniczenie cenzury do spraw czysto wojskowych. „Vorwärts” oświadcza że jest to program minimalny.

Koalicja przygotowywana atak na bramę Lotaryngii — Metz!

ZURYCH. Przygotowania poza frontem francuskim świadczą, że wojska sprzy-

mierzone wykują się do działania w wielkim stylu przeciwko twierdzy Metz jako do bramy Lotaryngii. Na tym obecnie odcinku bawi prezydent republiki francuskiej, Poincaré.

AMSTERDAM. Korespondenci wojenni donoszą, że w najbliższych godzinach należy spodziewać się generalnego szturmu na Metz. Prawdopodobnie już w tej chwili — donoszą owi korespondenci — rozpoczął się ogień najcięższych dział sikietowych na Metz.

„Nowy front niemiecki opiera się wszelkimi atakami koalicji”.

GENEWA. „Temps” donosi z frontu. Nowy niemiecki front opiera się do tejczas wszelkimi atakami ze strony wojsk koalicyjnych. Czy to utrwalenie frontu dopuści do zwycięstwa planów Francuzów w roku obecnym, jest jeszcze niewiadome. Gdyby front niemiecki utrzymał się, zostanie decyzja odłożona na przyszłą wiosnę.

Wojskowa służba obowiązkowa zostanie zaprowadzona w Irlandyi.

ROTTERDAM. Z Londynu donoszą, że przy otwarciu sesji parlamentarnej ogłoszone zostanie rozprządzenie królewskie w sprawie zaprowadzenia obowiązku służby wojskowej w Irlandyi.

Śmierć ambasadora francuskiego w Hiszpanii.

MADRYT. Zmarł tu ambasador francuski Thierry.

KRONIKA.

Plany niemieckie na Podlasie. W związku z wiadomością o presji niemieckiej wywieranej na ludność Podlasia i Polensia w celu skłonienia jej do wypowiedziania się za Ukrainą, otrzymują gazety lwowskie od pewnej osobistości, która z tamtąd świeżo powróciła następujące informacje:

Już od bardzo długiego czasu wywierają władze niemieckie nacisk tak na poszczególne jednostki, jak przedsięwzięcie na wójty i sędziów, aby podpisali petycję za przyłączeniem ziem Podlasia i Polskiej do Ukrainy, albo też aby takie uchwały na zgromadzeniach gminnych przeforsowali.

Wiadomość o rzekomej „delegacji” żydowskiej, która pod przewodnictwem łutyczskiego zarządu ukraińskiego Gortanana miała do Skoropadskiego wyjechać, prosząc go o przyjęcie Podlasia i ziem polskich do Ukrainy jest dowodem, że Niemcy rozszerzają swą agitacyjną działalność także i na ludność żydowską. Trzeba zaznaczyć, że „delegacja” ta (o ile rzeczywiście wyjechała) jest chyba najuprzejmiejszą samowolną, a składa się z osób zależnych finansowo od władz niemieckich i „ukraińskich”.

Żywność dla robotników. Jak donoszą sprawozdania fabryk, apropracji robotników fabrycznych w okupacji austro-węgierskiej, podjęta z całą energią przez Iowarzystwo Przemysłowców, wstąpiła w fazę daleko idących decyzji władz okupacyjnych.

Przedewszystkiem robotnicy fabryczni mają zostać wydzieleni w kategorię najwięcej uprzywilejowaną w sensie apropracyjnym i to w rozmiarze znacznie przewyższającym dotychczasowe zdrowienie

porcji chleba kartkowego jakie stosowane było względem osób ciężko pracujących. Wobec ustalonej na rok 1918-19 normy 180 gr. zboża na dzień i na głowę ludności cywilnej, osoby ciężko pracujące mają otrzymywać 280 gr. gdy robotnicy fabryczni około 1 i ćwierć funta.

Rozstrzelanie dwu bandytów i ucieczka trzeciego. W Lukowie dn. 18 b. m. rozstrzelano dwóch bandytów Franciszka Szymanka z Przysoczna i Franciszka Białasa z Woli Błizkiej, którzy dokonali napadu na rodzinę Feigenhauma w Przysocznie w nocy dnia 7 sierpnia r. b. Również za ten czyn skazany „na śmierć 20-letni Stefan Postek z Przysoczna zbiegł mimo, że miał ręce polozzone sztabą żelazną. W czasie poscigu za bandytą, strzelano, lecz ten mimo to uciekł. Za ujęcie jego władze miejscowe przeznaczą 100 marek nagrody.

Spreziewierzenie w Warszawie. W jednym z magazynów wydz. zaopatrzenia wykryto poważne nadużycie: ktoś za pobórnią asygnował odebrać znaczniejszy transport towaru wartości 30.000 marek. O spreziewierzeniu zawiadomiono policję kryminalną, która prowadzi badanie. Kradzież na 100.000 kor. Z Lublina donoszą: Jak się okazuje obecnie po sprawdzeniu stanu składu p. Schmalhofer, podczas atakowanego napadu na ten skład bandy warszawskich złodziei, udało im się skraść towarów blawatnych za 100.000 kor. Sprawy kradzieży zostały ujęte.

Nieboszczyk w płomieniach. W Lublinie przy ul. Siarokowskiej w domu pod Nr. 6 w dniu 17-go b. m. zmarł ś. p. Mieczysław Kaczorowski i tegoż dnia złożono go do trumny. Dnia 18-go b. m. o godz. 8-iej rano, sąsiedzi zauważyli wydobywający się z mieszkania Kaczorowskiego dym. Zawiadomiono Milicję M., i po wejściu do mieszkania urządzono było wypelnione dywanem, a zwłoki Kaczorowskiego ułożono na Trumnie, stającą minut ugaszone ognie. Trumna, stojąca pod łaboret i zwłoki były do połowy wgnięte. Przyczyną pożaru na razie nie dało się ustalić. Istnieje przypuszczenie, że to wódrów, którymi wypełniona była poduszka nieboszczyka, mógł się dostać przez nieuwagę węgla z pieca, węgla ten widocznie żarzył się tak długo, aż spowodował pożar.

Ze Świata.

Kwestya estońska. „Aifontidindgen” z 13 września umieszcza wywiad ze znanej osobistości estońskiej, przybyłą niedawno do Stokholmu, która nie żyje sobie jednak, by nazwisko jej ogłoszonym było. Informuje ona, że Niemcy od pierwszego dnia zajęcia Estonii nie uznają jej rządu, wybranego przez sejm estoński. Natomiast relikwizje i kazy pieniężne wstępują z dniem każdym. Wywóz wszelkich produktów do Niemiec jest zabroniony. Odbywa się on jednak potajemnie, przeważnie w nocy, kiedy to ludności miejscowej uzbrojonej jest ukazanie się na ulicy. Waluta rosyjska, potrzebna Niemcom dla zakupów w Rosyi i na Ukrainie jest zamieniana ludnością na „ruble wielokrotności”, wypuszczane przez władze niemieckie. Przetrwał wszelki szkielet zrujnowany. Bezrobocie ogarnęło szerokie masy ludności, które są następnie werbowane do rabót do Niemiec. Niemcy otworzyli również biuro werunkowe do wojska niemieckiego, lecz w ciągu czterech i pół miesiąca zapisało się zaledwie sześć ochotników.